

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

VEGYES TARTALMU HETILAP.

A „Muraszombati gazdasági fiók-egylet” s a „Muraszombati dal- és zene-egylet” hivatalos közlönye.

MEGJELENIK MINDEN VASARNAP.

Előfizetési ár:
 Egész évre 3 frt. Félévre 1 frt 50 kr. Negyedévre 75 kr.
 Egyes szám ára 10 kr.
 Előfizetési pénzek és reklamátiók a kiadóhivatalhoz
 (Grünbaum Márk) intézendők.

Feljelölő szerkesztő: **TAKÁCS R. ISTVÁN.**
 Kiadó-tulajdonos:
GRÜNBAUM MÁRK.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztésügyi közlemények
 a szerkesztőséghez küldendők.
Hirdetési díj: 1 hasábos petitsor egyszeri hirdetésnél 10 kr.
 többszöri hirdetésnél soronként 6 kr. Bélyegdíj 30 kr.
 Nyilvtér petitsora 25 kr.

Néhány igaz szó iparunkról.

II.

Tarnóczy gyára rövid idő alatt máris annyira vitte, hogy amint egy f. hóban tartott kíséreltnél személyesen meggyőződtem, fecskendőkészítő nemcsak elérték az eddigi gyárakban készültek minőségét, hanem azokat felül is múlták, így azok, melyeknek kísérlete mellett jelen voltam, amint a gyárból kikerültek, 100 mm. cilinderbőség mellett 33 méter távolságra lövellék a vizet 12 mm. sugarúvel.

Igaz, minden új gyárnak könnyű a régieket felülmúlnia, mert az újnak a meglevő mintául szolgálnak. Ennek nem kell egyebet tennie, mint hogy a létező legjobb rendszereket összehasonlitsa és maga azt készítsa, ami ezek között legjobbnak bizonyult, illetőleg a különféle rendszereknek legjobb részét összegegyeztetve egy jó egészzé alakítsa és az újabb észleletekkel tökélyesbítse, illetőleg az újabb találmányokat ezeknél érvényre juttassa, ami a régieknél a meglovótt, megörögzött conservatív szellemmel kívülről meg azon nehézsége is átközik, hogy ezek az aránytalanul sok pénzbe kerülő minták megsemmisítésére és újnak beszerzésére nem oly könnyen határozzák el magukat: és így bár nekik megvan régi hírnevüknek előnye, de minőség tekintetében sohasem versenyre kelhetnek az új vállalatoknak tökélyesbített rendszereivel. E nélkül sohasem keletkezhetnek új gyár és a régiek a versenytől félelem hiányában megörökítik régi, kényelmes rendszereiket és lehetetlenné tennének minden haladást, enélkül meg ma is fűzfa-fecskendőkkel oltanánk a tüzet, úgy mint azt őseink tévék.

Amint alkalom volt arról meggyőződni, Tarnóczy nem kiméli semmi áldozatot — meghozatta a leghiresebb világhírű fecskendő gyáraknak legújabb gépeit, hogy ezeknek alapján konstruálhassa rendszerét. E célból személyesen tanulmányozta a párisi világ-, a vindsori országos és a berlini mentő-s tűzoltói-kiállításokat és az ott legjobbaknak ítélt találmányokat nálunk meghonosította; saját maga részéről pedig két javítás szabadalmazásáért folyamodott; ezek között van a valóságos hiánytótló új dugattyuja, mely az eddigi összes ismert rendszereket messze túl felülmúlja; különösen faluk számára, hol a fecskendőkkémi bánásmód sok kívánni valót hagy — nagy hiánytótló; mert ha évekig is gondatlanul áll ezen dugattyu mindig légmentesen fog működni; de csakis ily utánjárással, ily költség nem kimélvésél és szakgépész-mérnök segítségével lehetett ezen eredményeket elérni. Eddig ezen életbevágó szakmával leginkább csak harangöntők foglalkoztak; hogy ezek nem birták a külföldi versenyt legőzni, az természetes. Ennek tulajdonítható, hogyha Magyarországon valaki biztosan jó fecskendőt kívánt vásárolni, hát Bécsbe, Brünnebe vagy Prágába folyamodott. Ha a Noel-szivattyu költségeit sajnálna. E részben a statisztika igen szomorú adatokat tüntet fel: a hazánkban működő fecskendők felénél több külföldi, többnyire rossz cseh és morva gyártmány.

Most azonban már segítve van e bajon és bármit mondanak is a megnyert ugynevezett szakértők — míg ha tűzoltói mezbe rejtőztek is — hogy ma már nem kell külföldre vándorolnunk jó fecskendők végett, sőt bizony remélhetjük, hogy a külföld is ott fog vásárolni, ha a legtekéletesebb fecskendőt

kívánja birni. Ebben a káros űr a lehető minimumra van leszorítva, a szelepház pedig oly egyszerű, hogy azt a legegyszerűbb falusi ember is két perc alatt felbonthatja és ismét beteheti, ha szennyes viznek használata által esetleg valami baj történt volna. Bámulatos annak szerkezeti egyszerűsége. A gyár két tűzoltó-parancsnok szakvezetése alatt áll, melyből a fecskendő csak a legszigorubb kísérletezés után adatik ki a bevónék.

Ára pedig a normális általános magyar csavarral ellátva körülbelül 200 firtalal cobb, mint az eddigi árak voltak. Lehetetlen tehát, hogy a többi gyárak is föntartassák eddigi jogosulatlanul magas árait, melyekből aztán, a magyar szójárás szerint, jutott is, maradt is.

Már ez egymagában mutatja, hogy mily jótékonyan hat a verseny, különösen ha azt a műveltség bizonyos fokán álló egyén érvényesíti. A 10 évi részletfizetési hitelkedvezmény pedig, melyben ezen közkedveltségű czég évek óta részesíti evót, könnyívé teszi a beszerzést; mert már a fecskendő ára bőven kikerül azon kedvezményből, melyben a tűzbiztosító társulatok részesítik azon községet, melyek fecskendővel él vannak látva.

Már ez az egy példa is eléggé igazolja, hogy mivé fejlődhetnek a magyar ipar, ha más téren is akadnának, kik hasonló műveltség mellett, azzal nem restellének foglalkozni.

Nem, tisztelt olvasóim, így nem fogunk nagy ipart fejlesztetni; így az iparral csak azok fognak foglalkozni, kik másként nem tudnak megélni. Ipar nélkül pedig magyar vagyonság nem lesz; a mai haladásnak alapja pedig a vagyonság — e nélkül el-

Az elrejtett kincs.

Elbeszélés. Francziából fordította: Láng Ignác.

(Folytatás.)

Igy a gondolatok sokkal sebesebben halad-
 ván, mint a valóság, ő már Jennit, mint bér-
 lőnt látta két szép kis rózsás bébé között, kik
 lábainál h-mpergek.

— Ah! én mégis dőre vagyok, mondá fel-
 eszmélve; mi-létl apa volnék, férjnek kellene
 lennem.

Az egész dologban az a nehézség, hogy ő
 sohasem fog szeretni ilyen falusi lurkót, mint én.

Forduljunk történetünkben egy kissé vis-
 zszafelé.

Azon napot követő reggelen, hogy Henri
 felfedezte ama híres kincset, Párisba utazott, hogy
 tudakozdék Jarre herceg és családja felől.

Tizenöt nap l-folyása alatt, a sok utánjárás
 dacára, csak annyit sikerült megtudnia, hogy az
 öreg Jarre herceg Condé seregében harcol-
 ván, megöltet. A hercegnő és gyermekeiről
 nem tudhatott meg semmit.

E sikertelen kísérlet után haza utazott.
 — Mit csináljak most? kérdé az öreg Mo-
 reau abbát.

— Adjá meg magát a sorsnak és várja be

a kedvező pillanatot, amikor visszaadhatja a kin-
 ceset, melyet a véltelen űrre bizott.

— És addig talán a hercegnő és családja
 éhen hal.

— Nem kell mértéken felül elszomorodni és
 nem kell a dolgot tulajtani...

Az abbé a beszédben késedelmeznél látszik.

— Tadjá Ön, mondá történetül hangon, hogy
 a terület, mely az Önök házikója és a kastély
 között fekszik, l-adó?

Henri tagadó mozdulattal felelt.

— Jövő vasárnap fog bíróilag eladatni.

— Szent Isten! kiálta megrémülve Henri,
 hisz akkor titkunk fel lesz fedezve.

— Én is attól tartok, fiam.

— Mi hát itt a teendő?

— Elvenni az elrejtett pénzből annyit, a
 mennyiért az eladó terület megvehető.

Henri visszatántorult, szinte ölomszínűvé vál-
 tozott, úgy megijedt a kapott tanácsotl.

— Várjon és ne hirtelenkedje el a dolgot,
 hanem fontolja meg előbb a tanácsot, mielőtt
 határozná. Ezen terület, melyet Ön, tegyük fel,
 megvesz, és a melyet azon esetben művelni is
 fog, nagy értékűvé fog válni, mi ellenben most,
 mint műveletlen föld, csakély értékű. Ha a Jarre
 család hírtelen visszatérne, Ön visszaadja a meg-
 vett területet. Ha azonban Önnek elég ideje lesz
 szerzeni annyit, hogy a kölcsön vett aranyakat
 visszateheti, Ön lesz a terület igazi tulajdonosa.

Igy lett Henriből az ország leggazdagabb
 birtokosa.

Minden évben egyszer Párisba jött, de soha
 legkisebb értesítést sem kapott a család felől.

Ez alkalommal is ez okból utazott ide és
 már a sikertelenség miatt boszankodva vissza-
 utazóban volt, de a Jennivel való szerencse ta-
 lálkozás Párisban marasztotta.

Minden reggel feltette magában, hogy este
 indul és... minden este ott maradt.

Ott töltötte a hosszú órákat szerény szobá-
 jában az ablakon át hosszan elnézegetve a va-
 lóban szeretetreméltó leányt, anélkül, hogy va-
 lóban bátorkodott volna szívét kitárni előtte.

— Holnap beszélnem kell vele — mormogá
 magában, így már nem tarthat sokáig; azonfelül
 anyam is nyugtalanodhatik. Már is hazudnom
 kellett, hogy tovább maradhatnék, azt irván neki,
 hogy némi nyomra akadtam.

Másnap delután a szokottnál korábban ment
 Jennihez, hogy a leányt egyedül találhassa.

— I-mernem kell sorsomat, mondá, felmenva
 a lépcsőn.

Jenni himzésénél űlt; a fiatal ember szoktal
 korai látogatása folytán kitalálta annak szá-
 ndékát és szívét uralni érezte kebelében.

Eleinte közbömbös dolgokról folyt a beszéd
 és pedig mindkettőnek nagymérvű elfoglaltsága
 folytán elég zavarodottan.

A szenvedly Herurinél már a legfelsőbb fokra
 hágott, miért is önkénytelenül szerelmes szavak
 jöttek ajkaira.

Az idő mult; Charles minden percében haza-
 jöhetett; szűlely kezdte magát bátorlanságaért,
 Felbátorítva magát, közelebb húzta székét
 Jennihez; kinek egyik kezét hatalmába kerítette.

— Jenni, mormogá alig hallhatólag, én ma-
 gát szeretem — és a felindultságtól többet nem

